

Створені та реалізовані біоенергетичні проекти, як запорука розвитку економіки України

Петровець С. О.

*аспірант кафедри національної економіки та фінансів,
ВНЗ «Університет економік та права «КРОК», м. Київ, Україна,
e-mail: Petrovets@krok.edu.ua,
ORCID: 0000-0002-4160-8536*

У більшості розвинених країн масштаби використання «зеленої енергетики» стрімко зростають та отримують всебічне сприяння та підтримку на державному рівні: податкові послаблення, спрощений режим ввозу необхідного для роботи «зеленої енергетики» обладнання, пільгові умови продажу підприємствами галузі виробленого продукту, довготермінові контракти із державними профільними агентствами [1].

Найбільший потенціал серед всіх відновлюваних джерел належить біоенергетиці. Це обумовлюється тим, що ресурси біомаси досить універсальні і їх можна використовувати для виробництва теплової енергії, електроенергії, а також біопалив для транспорту [2]. На сьогодні перетворення біомаси на енергію є багатообіцяючим шляхом у зусиллях, спрямованих на заміщення викопних палив та скорочення викидів парникових газів.

Сучасний стан розвитку біоенергетики в Україні показує, що акцент зроблено на «зелену» енергетику. Україна демонструє позитивну динаміку розвитку енергії з біомаси. Але темп розвитку вітчизняної біоенергетики поки що нижчий за світові тенденції. Багато міжнародних експертів наголошують на значному потенціалі розвитку біоенергетичної галузі. Це зумовлено трьома основними факторами, які сприяють успішному розвитку біоенергетичного сектору-величезними ресурсами біомаси, зокрема за рахунок аграрного сектору (значні території вільних земель), особливостями клімату (сприятливими умовами) і наявністю робочої сили [3].

Все більше великих українських міст переводять котельні з газу на біомасу-пелети, брикети, деревну тріску. Газ дорожчає, і щоб стримати зростання цін, теплопостачальні підприємства використовують екологічно чисту біомасу.

У Київській області запущено біогазовий завод потужністю 2,25 МВт на території ВАТ «Рокитнянський цукровий завод». Перша черга цього комплексу-найпотужніша біогазова установка в Україні. Виробленої на Рокитнянському біогазовому заводі енергії буде достатньо для забезпечення потреб близько 800 приватних домогосподарств, її можна спрямовувати на обігрів соціальних об'єктів селища, у перспективі-співпрацювати з тепличними комбінатами.

У котельні в місті Дніпрі працює сім твердопаливних котлів вітчизняного виробництва, потужність кожного з них-1,5 МВт. При цьому, вона забезпечує теплом і гарячою водою п'ять медичних закладів міста. Працює котельня на вітчизняній сировині: пелетах з лущиння соняшника, які постачає місцевий завод з виробництва олії. Щорічна економія бюджетних коштів-до 600 тисяч гривень.

У Вінниці у 2016 році було введено в експлуатацію котельню на трісках потужністю 5,2 МВт у районі Тяжилів. Ця котельня забезпечує весь Тяжилів гарячою водою і теплом. Використання деревної тріски, як енергоносія, зменшило паливну складову в собівартості виробництва тепла й дало можливість заощаджувати 2,3 млн кубометрів газу на рік. Зараз у Вінниці чотири великих котельні на альтернативному паливі [4].

У листопаді 2021 року в Житомирі побудували першу в Україні теплоелектроцентрально, що працює на відходах деревообробної промисловості. ТЕЦ має потужність до 1,2 МВт електричної та 7,1 МВт теплової енергії. Котельня працює на трісці деревини та інших відходах деревообробної промисловості. Використання біомаси дозволить замінити до 6,4 млн кубометрів газу на рік і забезпечити теплом 73 багатоквартирні будинки. Завдяки цьому витрати газу вдасться скоротити на 90-95% [5].

Об'єкт «Рівнетеплоенерго» після модернізації запустили 23 лютого 2022 року з метою відмови від імпортного газу. Має потужність 20 МВт. Опалює 12 об'єктів бюджетної сфери та 91 багатоповерхівку. Котельня забезпечує майже третину потреб міста. Економить 10 млн м³ газу. Використовує місцеве паливо — деревну тріску. Наразі у Рівному нараховується 29 котелень. П'ять із них працюють на твердому біопаливі. У місті впроваджують план «зеленого переходу» для обласного центру. Планується створити найпотужнішу в західному регіоні твердопаливну генерацію — за 3-4 роки переобладнати до 70% котелень. Всі котельні планують перевести на біомасу впродовж 5-10 років [6].

Таким чином, Україні важко ігнорувати загальносвітові тенденції до збільшення використання біоенергії. Звичайно, розвиток використання цього відновлюваного джерела енергії йде помітно повільніше, ніж в інших країнах, проте держава все ж намітила орієнтири розвитку галузі, завдяки яким вирішиться питання економічної безпеки та економічної незалежності.

Список використаних джерел

1. Артемчук В. І. Контроль виходу метану у біоенергетичному виробництві. Вісник Хмельницького національного університету, серія «Технічні науки». 2020. Т. 289, № 5. С. 7–13.
2. Громадська організація «Агентство з відновлюваної енергетики». Посібник “Сприяння енергетичній безпеці та сталому розвитку місцевих громад в Україні”. Біоенергетична асоціація України. URL: <https://uabio.org/materials/12080/> (дата звернення: 30.11.2022).
3. Петровець С. О. Актуальність розвитку біоенергетики в забезпеченні потреб економіки України. Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку : III Міжнар. конф., м. Київ, 2 груд. 2021 р.
4. Орепегоре за підтримки Українського союзу промисловців і підприємців. Перспективи розвитку ринку біомаси в ЄС і Україні. Вплив використання біомаси на зміну клімату. Біоенергетична асоціація України. URL: <https://uabio.org/materials/328/> (дата звернення: 30.11.2022).
5. У Житомирі побудували ТЕЦ, що працює на відходах деревообробки. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-yakisne-zhyttia/3353762-u-zitomiri-pobuduvali-tec-so-pracue-na-vidhodah-derevoobrobki.html> (дата звернення: 30.11.2022).
6. Найбільша на заході котельня на біомасі введена в експлуатацію у Рівному. Біоенергетична асоціація України. URL: <https://uabio.org/news/13071/> (дата звернення: 30.11.2022).